

Memorandum

Kruising N233 Achterbergsestraatweg

Onderwerp	Verzoek toesturen kaders t.a.v. behandeling participatie in gemeenteraad Rhenen
Datum	22-10-2024
Documentnummer	UTSP-1670940636-1038
Van	5.1.2.e & 5.1.2.e (provincie Utrecht)
Aan	5.1.2.e 5.1.2.e (gemeente Rhenen)
Bijlagen	Bijlage 1: SB Vragen Commissie MM kruising N233 Achterbergsestraatweg Bijlage 2: Brief gemeente Rhenen Statenbrief Tijdlijn Kruising N233 Achterbergsestraatweg te Rhenen 20240507_ondertekend AvS 07052024

Aanleiding

Op 3 oktober 2024 is er een ambtelijk overleg geweest tussen de provincie Utrecht en gemeente Rhenen over de opzet van de participatie van het project Kruising N233 Achterbergsestraatweg en de aansluitende gemeentelijke infrastructuur. Tijdens dit overleg heeft de gemeente Rhenen aan de provincie Utrecht verzocht om essentiële uitgangspunten en kaders van het ontwerp toe te sturen. Dit memo en de hierbij horende bijlagen dienen als input voor het raadsbesluit met betrekking tot het participatietraject voor de kruising N233 Achterbergsestraatweg.

Doel van het project.

De N233 is een belangrijke regionale verbinding die de kernen Kesteren, Rhenen en Veenendaal met elkaar verbindt. Uit onderzoek blijkt dat het merendeel van het verkeer een bestemming of herkomst heeft in de regio en dat het aandeel van het verkeer laag is wat de N233 gebruikt als een verbindingsweg tussen de A12 en A15. De provincies Utrecht en Gelderland, Rijkswaterstaat Oost Nederland, regio's Food Valley en Rivierenland, gemeenten Ede, Wageningen, Veenendaal, Rhenen, Neder Betuwe en Buren werken inmiddels lange tijd samen om de doorstroming en leefbaarheid op de N233 Rijnbrug en de kruispunten Achterbergsestraatweg/Bergweg en Geertesteeg te verbeteren.

In 2018 is besloten om de Rijnbrug te verbreden. Onderdeel van het project N233 Rijnbrug is de kruising N233 Achterbergsestraatweg. Het doel van het project N233 Rijnbrug is de bereikbaarheid van de regio te verbeteren. Dit is goed voor het wonen, werken en recreëren. Door het verminderen van de vertraging wordt de uitstoot gereduceerd waardoor de leefomgeving verbetert. Ook zal door een betere doorstroming op de hoofdroute de hoeveelheid sluipverkeer in Rhenen zelf afnemen (vooral in spitsijden).

Uit meerdere onderzoeken is geconcludeerd dat op het moment dat de Rijnbrug verbreed is, het noodzakelijk is dat de capaciteit op de kruising N233 Achterbergsestraatweg is vergroot. De kruising N233 Achterbergsestraatweg kan het verkeer niet afwikkelen wanneer de capaciteit niet verruimd wordt. Hetgeen zal leiden tot lange vertragingen, slechte oprijdbaarheid vanuit de gemeentelijke wegen, slechte oversteekbaarheid voor fietsers en mogelijk gevaarlijke situaties op de spoorwegovergang door blokkerend verkeer.

Eerdere besluiten

De provincie Utrecht is als wegbeheerder verantwoordelijk voor de N233, inclusief de kruising N233 Achterbergsestraatweg. Deze regionale ontsluitingsweg moet toekomstige woningbouw, economie en activiteiten dienen en faciliteren. Provinciale Staten (PS) heeft op 10 december 2018 een besluit genomen omtrent de Kruising N233 Achterbergsestraatweg ([PS2018MME24](#)), waarin het volgende besloten is:

"Krediet te verstrekken van 70% van de totale investeringskosten (voorlopig geraamd op € 7 miljoen euro) t.b.v. de realisatie van een fietstunnel ter hoogte van Achterberg, op voorwaarde dat de gemeente Rhenen de resterende 30% van de investeringskosten voor haar rekening neemt. Zonder de 30% cofinanciering wordt de (gelijkvloerse) basisvariant uitgevoerd op kosten van de provincie."

Op 7 juli 2020 heeft de Gemeente Rhenen het raadsbesluit om een financiële bijdrage te leveren aan de fietstunnel niet aangenomen, middels een raadsbesluit ([Niet Aangenomen Raadsbesluit Kruising N233 Achterbergsestraatweg Fietstunnel](#)). Conform dit besluit is het uitgangspunt voor dit kruispunt de basisvariant, een gelijkvloerse kruising.

Uitgangspunten en Kaders

Gelijkvloerse kruising

De fysieke ruimte speelt in dit project een belangrijke rol, de kruising N233 Achterbergsestraatweg is oostelijk begrensd door een spoorweg van ProRail. Aan de noordwestelijk zijde heeft de gemeente aangegeven dat het bergbezinkbassin nog een lange (technische) restlevensduur heeft (ca. 45 jaar) waardoor de voorkeur is om deze te handhaven.

In het onderzoek naar de kruising, uitgevoerd door Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid (SWOV), stellen zij:

"Indien een rotonde vanwege inpassingsproblemen of om verkeerskundige redenen niet mogelijk is, wordt gekozen voor een voorrangskruispunt. Indien de capaciteit of de doorstroming in het gedrang komen, dan is een voorrangskruispunt met VRI op zijn plaats ... Gegeven lokale omgevingsfactoren en de verkeerskundige en verkeersveiligheidselementen, bevelen wij aan de kruising in te richten met een viertaks gelijkvloerse voorrangskruispunt dat met een VRI geregeld is ... Het huidige ongevalenbeeld, de verkeerssituatie (inclusief conflicten) en het toekomstig verkeer (vooral de aantallen fietsers) op het kruispunt geven geen aanleiding om een ongelijkvloerse fiets- of voetgangersbrug of -tunnel te overwegen."

Deze uitgangspunten hebben geleid dat de gelijkvloerse kruispunt het uitgangspunt is, waaraan het PS besluit ten grondslag ligt. Tijdens het bestuurlijk overleg van 17 april 2024 is dit uitgangspunt ook gedeeld met de wethouder van de gemeente Rhenen:

"Zoals ook met wethouder Boerkamp besproken in ons bestuurlijk overleg op 17 april zien wij op basis van de voorliggende informatie geen andere mogelijkheden dan een gelijkvloerse kruising voor het provinciale deel van deze kruising. In een verdere constructieve samenwerking tussen gemeente en provincie komen we graag tot een gedragen plan waarbij de aansluitende gemeentelijke wegen op de N233 ook worden aangepast" (Bijlage 2).

Afwikkeling verkeer en veiligheid

Met de gelijkvloerse kruising als basis, is het noodzakelijk dat het gelijkvloerse kruispunt N233 Achterbergsestraatweg zo wordt ingericht dat verkeersstromen tussen Veenendaal en de Rijnbrug veilig worden gefaciliteerd. Dit voorkomt grote vertraging en veiligheidsissues.

Het kruispunt ligt tussen de kernen Achterberg en Rhenen. Naast de afwikkeling tussen Veenendaal en de Rijnbrug willen wij gezamenlijk ook een goede en veilige afwikkeling van verkeer tussen Rhenen en Achterberg faciliteren, met de nadrukkelijke aandacht voor de fietsoversteek op de kruising. Door deze aspecten rondom de kruising te verbeteren, verminderen we de negatieve gezondheidseffecten zoveel mogelijk (geluid, stikstof, fijnstof, etc.).

Veiligheidsmaatregelen

Om de verkeersveiligheid op het gelijkvloerse kruispunt N233 Achterbergsestraatweg te waarborgen, worden in eerdere ontwerpen snelheid mitigerende maatregelen genomen om veilige oversteekmogelijkheden te creëren. In eerdere ontwerpen zijn voor die reden verkeersdrempels opgenomen om de snelheid van voertuigen te verminderen. Vanuit het Openbaar Ministerie is ook de toezegging gedaan dat de flitspalen behouden blijven om roodlichtnegatie tegen te gaan.

Spoorveiligheid

Volgens het beleid van ProRail mag de spoorwegveiligheid niet achteruitgaan. Dit betekent dat alle aanpassingen aan de infrastructuur aan de hoogste veiligheidsnormen moeten voldoen om een veilige omgeving voor trein- en wegverkeer te waarborgen (o.a. risicoanalyse spoorwegovergang).

Vervolproces/Participatie

De provincie Utrecht staat open voor verscheidene ontwerpvarianten voor de aansluiting van de gemeentelijke wegen, inclusief fietsinfrastructuur, op de kruising N233 Achterbergsestraatweg (met in achtneming van landelijke ontwerprichtlijnen). De provincie Utrecht ziet dat er alleen over onderstaande varianten een besluit genomen kan worden:

1. Het gemeentelijk wegennet wordt niet aangepakt, de provincie Utrecht gaat solitair door met het aanpassen van de kruising;
2. Participatie op de gemeentelijke aansluitingen op het kruispunt met als uitgangspunt de gelijkvloerse kruising (voorkeursvariant);
3. Uitvoering van het huidige, verkeerskundig, gelijkvloers ontwerp;
4. Verdiepte ligging van de provinciale weg op kosten van de gemeente Rhenen.

De gemeente Rhenen is verantwoordelijk voor de inrichting van de gemeentelijke wegen, de provincie Utrecht denkt hier graag in mee. De wijze waarop de gemeentelijke wegen aansluiten zijn bespreekbaar. In het verleden zijn er meerdere onderzoeken afgerond en gecontroleerd (ondersteund door het SWOV-onderzoek). Deze onderzoeken zijn en blijven nog steeds van kracht.

Eind 2024 zijn de verkeersmodellen van het project Rijnbrug geactualiseerd, waarmee beoordeeld kan worden of de eerdere uitgangspunten voor de verkeerskundige studie nog steeds valide zijn. Deze beoordeling wordt samen met de gemeente Rhenen afgestemd. De provincie Utrecht streeft ernaar dat uiterlijk medio 2025 het participatiedeel is afgerond en er vanuit de gemeente Rhenen een besluit genomen kan worden voor de verdere uitwerking van het kruispunt.

Wanneer dit proces tot een goede uitkomst leidt kan het project N233 Achterbergsestraatweg voortvarend worden voorbereid en uitgevoerd. Mocht dit proces tot een niet gedragen uitkomst leiden, dan heeft de provincie Utrecht geen andere keuze om het ontwerp te versoberen, waarbij de gemeentelijke wegen niet worden aangepast en we de provinciale weg solitair verbeteren. Dit heeft zeker niet onze voorkeur omdat ook juist op het gemeentelijk wegennet veel winst qua verkeersveiligheid te halen is.